

METODICKÝ LIST Z MAĎARSKÉHO JAZYKA A LITERATÚRY

1. ROČNÍK ZŠ S VJM

Názov metodického listu: OVOCNÝ STROM

Ciele:

Cieľom metodického listu je konkretizovať vybrané požiadavky z výkonového a obsahového štandardu z maďarského jazyka a literatúry (zložky čítanie s porozumením, písanie, sloh, jazyk) v 1. ročníku. Metodický list je prakticky orientovaný a je určený pre učiteľa a nie je ukážkou vyučovacej hodiny. Uvedené aktivity sú námety na činnosti v rámci vybranej témy.

Prierezové témy:

- environmentálna výchova
- osobnostný a sociálny rozvoj

Medzipredmetové vzťahy:

- výtvarná výchova
- prvouka

Úlohy:

Prečítať text s porozumením, potichu aj nahlas, rozvíjať fonematické uvedomovanie, čítať a písať písmená maďarskej abecedy, slová, vety s dôrazom aj na pravopis, správne odpísať, prepísať text, napísať text podľa diktovania, rozvíjať komunikačné a vyjadrovacie schopnosti.

Rozvíjané výkony zo vzdelávacieho štandardu z maďarského jazyka a literatúry

Jazyková komunikácia

Žiak:

- dokáže rozlíšiť hlásku od písmena, JK1
- pozná malé a veľké písmená, tlačené aj písané, JK2
- vie členiť jednoduché vety na slová, slová na slabiky a slabiky na hlásky, JK3
- správne a zreteľne artikuluje hlásky, slabiky, slová, JK4
- vie napísať dĺžeň, dve bodky, dva dĺžne, JK5
- vie napísať bodku za oznamovacou vetou, otáznik za opytovacou vetou, JK6
- dokáže napísať čiarku za samostatnými slovami, číslicami písanými za sebou v riadku, JK7
- podľa predlohy dokáže správne odpísať výkričník, JK8

Obsah: abeceda, písmená (malé, veľké, písané, tlačené), samohlásky, spoluhlásky, hlásky, slabiky, slová, dve bodky, dva dĺžne, bodka, čiarka, otáznik, výkričník, veta.

METODICKÝ LIST Z MAĎARSKÉHO JAZYKA A LITERATÚRY

1. ROČNÍK ZŠ S VJM

Písanie

Žiak:

- podľa predlohy dokáže správne, čitateľne a úhľadne prepísať jednoduchý tlačенý text na písaný, P1
- podľa diktovania dokáže správne, čitateľne a úhľadne napísať známe slová a číslice, P2

Obsah: písmená (malé, veľké, písané, tlačené), samohlásky, spoluhlásky.

Komunikácia a sloh

Žiak:

- pri ústnom prejave dodržiava správnu artikuláciu a výslovnosť, KS1
- pri ústnom prejave sa vyjadruje zrozumiteľne, KS2
- pri rozhovore rešpektuje základné komunikačné pravidlá, KS3
- dokáže vyžiadať a podávať informácie, KS4
- dokáže porozumieť jednoduchým informáciám a podať ich ďalej, KS5
- na základe ilustrácií, pomocou otázok dokáže tvoriť jednoduché vety, KS6

Obsah: prosba, poďakovanie, ospravedlnenie (ústne), vyjadrenie súhlasu, nesúhlasu.

Čítanie a literatúra

Žiak:

- dokáže odpovedať na otázky, ktoré sa viažu na obsah textu, ČP1
- na základe predchádzajúcej prípravy dokáže správne čítať primerane náročné texty, ČP2
- správne prečíta krátke vety s porozumením, ČP3
- dokáže rozprávať o vypočutom, prečítanom texte, ČL1
- vníma vzťah medzi ilustráciou a obsahom literárnych ukážok, ČL2
- dokáže zreprodukovať, dramatizovať časť rozprávky, poviedky zo života detí (s pomocou učiteľa), ČL3
- dokáže vymenovať postavy z prečítaných rozprávok, poviedok o deťoch, zvieratách, ČL4
- vie vysvetliť pojmy v praktických činnostiach s textom – text, ilustrácia, učebnica, nadpis, ČL5

Obsah: ilustrácia, nadpis, postava.

Vysvetlenie skratiek:

JK = Jazyková komunikácia

P = Písanie

KS = Komunikácia a sloh

ČP = Čítanie s porozumením

ČL = Čítanie a literatúra

METODICKÝ LIST Z MAĎARSKÉHO JAZYKA A LITERATÚRY
1. ROČNÍK ZŠ S VJM

NÁMETY NA AKTIVITY

Východiskový text

Gyümölcsfa (Ovocný strom) ¹

Gyuszi nagyon szereti a cseresznyét, de még annál is jobban a meggyet. Jaj, meg a finom sárgabarackot! Később a kövér körtét, a nagyszemű szőlőt, a ropogós almát, a hamvas őszibarackot, a kék szilvát.

Gyuszi sokszor hallotta már ezt a szót: gyümölcsfa. Ó, milyen is lehet a gyümölcsfa? És Gyuszi lerajzolta a gyümölcsfát. Nagy, lombos ágain összevissza piroslott, kékllett, sárgállott alma, körte, szilva, őszibarack.

Olyan békességben megfértek a fán, akár a nagy kerek gyümölcstálon.

Tabuľka 5 – Námety na aktivity žiakov k vybranej téme

č.	Opis aktivity	Organizačná forma práce	Pomôcky
1.	<p>Čítanie a literatúra</p> <p>1. Učiteľ ukážkovo prečíta žiakom text pomaly, zrozumiteľne – motivácia.</p> <p>2. Žiaci samostatne prečítajú text najprv tichým, následne hlasným čítaním – učiteľ, resp. žiaci sa navzájom opravajú a spoločne prediskutujú kde spravili žiaci chyby. (ČP 2, ČP 3, KS 3)</p> <p>3. Čítanie s porozumením: učiteľ kladie žiakom otázky na porozumenie textu:</p> <ul style="list-style-type: none">- Ktoré ovocie mal chlapec najradšej?- Koľko druhov ovocia je spomínaných v texte?- Kto je hlavnou postavou príbehu?- Vysvetliť, prečo si mohol chlapec myslieť, že ovocný strom vyzerá tak, ako ho on nakreslil.- atď. <p>Pri práci s textom používajú pojmy: ilustrácia, text, nadpis, postava, učebnica. (ČP 1, ČL 1, ČL 4, ČL 5)</p>	Frontálna práca	Učebnica, ilustrácia, obrázky

¹ ESZTERGÁLYOS, J. – MEZZEIOVÁ, E. – MEZZEIOVÁ, A. Čítanka pre 1. ročník základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským, Bratislava : TERRA, 2008. ISBN 978-80-8098-097-9.

METODICKÝ LIST Z MAĎARSKÉHO JAZYKA A LITERATÚRY
1. ROČNÍK ZŠ S VJM

2.	<p>Písanie</p> <p>1. Žiaci sedia vo dvojiciach. Jedna skupina žiakov z dvojíc vyhladá ovocia, ktoré sú uvedené vo východiskovom texte a na základe textu ich nakreslia do zošita ako ilustrácie. (ČL2)</p> <p>2. Žiaci, ktorí nakreslili ilustrácie ústne opíšu svojim spolužiakom z druhej skupiny (ktorí nekreslili) svoje ilustrácie tak, aby mohli na základe ich ústneho opisu čo naj dôveryhodnejšie reprodukovať ilustrácie do svojho zošita. Po dokončení úlohy navzájom porovnajú ilustrácie a spoločne zhodnotia kde sa vyskytli rozdiely a prečo. Diskutujú o tom, ako by mohli byť presnejšie opísané jednotlivé ilustrácie. (KS 2, KS 3, KS 4, KS 5)</p> <p>3. K ilustráciám, ktoré sa najviac podobajú, majú napísať názvy ovocia podľa diktovania. Žiaci si navzájom diktujú slová – podľa možnosti majú slová správne a zreteľne artikulovať (<i>körte, szőlő, őszibarack, alma, szilva, cseresznye, meggy</i>). (P 2, JK 2, JK 3, JK 4, JK 5)</p> <p>Poznámka: Z hľadiska pravopisu niektoré slová môžu byť pre žiaka 1. ročníka náročné, preto učiteľ môže presne určiť slová, ktoré žiaci môžu napísať podľa diktovania do zošitov. Náročnejšie slová môžu odpísať, napr. z tabule.</p>	Práca vo dvojiciach	Učebnica, zošit, pero, farbičky, možnosť používania interaktívnej tabule
3.	<p>Jazyková komunikácia</p> <p>1. Žiaci majú z východiskového textu do zošita správne prepísať 2. vetu. (JK 8, P 1)</p> <p>2. Na základe diktovania žiaci napíšu do zošita 3. a 5. vetu z východiskového textu. (JK 7, JK 6, P 2)</p> <p>3. Analýza viet, slov – žiaci majú vedieť členiť vety na slová, slová na slabiky a slabiky na písmená. Je vhodné prediskutovať rozdiely medzi hláskou a písmenom. Analyzujú 2. vetu z textu. Žiaci prepíšu vetu do zošitov a takisto</p>	Frontálna, diferencovaná a individuálna práca	Učebnica, zošit, pero, možnosť používania interaktívnej tabule

METODICKÝ LIST Z MAĎARSKÉHO JAZYKA A LITERATÚRY
1. ROČNÍK ZŠ S VJM

	<p>zaznamenajú aj odpovede na otázky.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koľko slov je v 2. vete? - Koľko slabík je v poslednom slove vety? - Koľko písmen je v 1. slove vety? <p>(JK 1, JK 2, JK 3, JK 4, P 1)</p>		
4.	<p>Komunikácia a sloh</p> <p>1. Žiaci majú pripraviť na základe textu krátky rozhovor medzi mamou a synom o tom, ako vyzerá ovocný strom. Žiaci majú pozbierať informácie aj z iných zdrojov, prediskutovať tvorbu rozhovoru a vytvoriť príbeh s iným koncom, ako je uvedené v texte. Svojmu príbehu majú dať nový, vhodný nadpis v súlade s obsahom vytvoreného rozhovoru.</p> <p>Počas aktivity používajú pojmy: text, nadpis.</p> <p>(KS 1, KS 2, KS 3, KS 4, KS 5, KS 6, ČL 3, ČL5)</p> <p>Poznámka: Z hľadiska využitia medzipredmetových vzťahov učiteľ môže viesť diskusiu so žiakmi aj o tom, aké ovocia sa pestujú v našom regióne, v našej vlasti.</p>	<p>Frontálna práca, práca vo dvojici, individuálna práca</p>	<p>Zošíť, pero a rôzne iné zdroje (internet, detská encyklopédia, knihy, detské časopisy)</p>

Autor: PaedDr. Gyöngyi Ledneczka, PhD.

Recenzent: PaedDr. Magdaléna Hrbáček, PhD.